

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 303. — STEV. 303.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 26, 1924. — PETEK, 26. DECEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII

ZAVEZNIKI NOČEJO ODITI IZ KOLINA OTVORITEV SVETEGA LETA V RIMU

Francosi bodo ostali v Kolinu in okolici tudi po desetem januarju. — Splošno se zatrjuje, da Nemčija ni tako razorožena kot bi morala biti. — Francoski ministrski predsednik Herriot je bil v senatu poražen. — Amnestijska predloga odklonjena. — Stališče kabineta zaenkrat še ni ogroženo.

Pariz, Francija, 25. decembra. — Izpraznenje ozemlj Kolina, ki bi moralo biti soglasno z versailsko mirovno pogodbo zavrženo do 10. januarja prihodnjega leta, je postalo naenkrat francoskemu kabinetu nemogoče, ker soglasno s poročili medzavezniške vojaške kontrole komisije Nemčija še ni razorožena ali vsaj toliko ne kot si žele zavezniki.

Vlada je bila baje obveščena, da je našla kontrolna komisija nadaljna tajna skladišča orožja v Nemčiji. Seja zavezniških poslanikov je bila predložena na soboto, ko bodo predložili izvedenice svoje poročilo glede primernosti izpraznenja Kolina. To poročilo bo predloženo svetu poslanikov v potrdilo in odobrenje ter bo nato sporočeno nemški vladi.

M. Laroche, načelnik političnega oddelka, in M. Fromageot, juristični glavni svetnik urada za zunanje zadeve, sta imela včerajšnji dan opravk as poslanico, katero je dobil zunanji urad od generala Destickera, načelnika štaba maršala Focha, ter nato dalj časa konferirala z ministrskim predsednikom Herriotom.

Zavezniška komisija glede razoroženja Nemčije je izjavila, da ne bo mogla završiti svojega dela do januarja meseca. Raditega tudi ne more dovršiti svojega poročila glede primernosti izpraznitve kolinskega ozemlja. Šele ko bo predloženo popolno poročilo sveta poslanikov, se bo komisija lahko izrazila glede primernosti evakuacije.

V francoskih diplomatskih krogih izjavljajo, da se bo izreklo provizorično poročilo komisije proti izpraznitvi kolinskega ozemlja in sicer z utemeljevanjem, da ni zadostila Nemčija svojim obveznostim glede razoroženja. To baje opravičuje nadaljevanje zasedanja vse Porenske.

List "L'clair" je objavil sedaj pogovor, katerega je imel baje preteklega junija v Londonu angleški ministrski predsednik MacDonald s francoskim ministrskim predsednikom Herriotom.

Herriot je rekel baje, da ima rajše "varnost" kot da bi Nemčija zadostila svojim obveznostim ter plačala vojno odškodnino.

Vsled tega tudi pričakuje od Lige narodov posebne obveznosti za zavarovanje Francije.

MacDonald pa se je baje izrazil proti takemu paktu z izjavo, da je Nemčija že itak za nadaljnih deset let brez moči.

Pariz, Francija, 25. decembra. — Herriotova vlada je doživela včeraj popoldne v senatu poraz, ko se je glasovalo glede klavzule k amnestijski predlogi, katero je senat odklonil s 153 proti 143 glasovom. Vlada je hotela uveljaviti klavzulo, da se zopet sprejme na delo železniške stavarke. Senat pa tega ni hotel odobriti ter je vztrajal na svojem dosedanjem stališču, da je treba posameznim železniškim družbam prepustiti odločitev, če hočejo sprejeti delavce nazaj ali ne.

Tekom tezaevne debate ni prišlo vprašanje zaupnice in vsled tega ne bo imel ta nepričakovani korak vlade v senatu nikakih resnejših posledic.

Amnestijska predloga kot taka je bila končno sprejeta z veliko večino z odklonjenjem vseh amendentov. Predloga bo znova predložena poslanski zbornici. Glede zopetnega sprejema železniških stavarjev sta obe zbornici nasprotnega mnenja. Poslanska zbornica je glasovala za zopetni sprejem in za splošno amnestijo. Železniške družbe bi bile postavno prisiljene sprejeti stavarje zopet v službo.

VELIKA ZRAKOPLOVNA NESREČA V ANGLIJI

Zgorelo je šest moških in dve ženski, ko je padel aeroplan iz zraka ter se unel. — Vsi reševalni poskusi so bili brezuspešni.

London, Anglija, 25. decembra. Najhujša nesreča v zgodovini angleške trgovske avijacije se je pripetila včeraj v bližini Croydon. Letalo, ki je imelo na krovu osem ljudi ter hotelo poleteti v Pariz za božični večer, je padlo iz zraka, kmalu potem, ko je zapustilo lo-po. Vseh osem oseb je zgorelo.

Aeroplan je zapustil glavni aerodrom pri Croydonu ter se skušal dvigniti kljub močnemu vetru. Ker se mu to ni posrečilo, je glavni pilot, ki si je pridobil že tekmo vojne velik sloves, obrnil letalo ter prišel kmalu v neposredno bližino tal. Aeroplan je padel z rili-

em naprej, in motorji so se zarinili več kot dva čevlja globoko v zemljo. Zatem je eksplodiral rezervoar za bencin, in aeroplan je pričel goreti. Takoj je bilo dosti ljudi na pozorišču nesreče, a nihče se ni mogel približati goreči masi. Ko je dospela požarna bramba, so bili vsi že mrtvi.

Pet nadaljnjih ljudi se je prijavilo za polet, a ni bilo prostora na krovu. Kljub katastrofi pa so vendarle odpotovali nato z drugim aeroplanom.

MESTO KRISTIJANJA BO ZADOBILO SVOJE STARO IME.

Kristijanija, Norveško, 25. dec. Glavno mesto Norveške, ki je dobilo pred tristo leti po kralju Kristjanu ime Kristijanija, se bo po 1. januarju imenovalo Oslo. Tako se je namreč imenovala starodavna naselbina, katero je bil ustanovil kralj Harold III.

Papež Pij je otvoril tri in dvajseto jubilejno leto. — Na tisoče ljudi se je udeležilo impozantnih ceremonij, katerim je načeloval papež. — Vrata, ki so bila sedaj otvorena, so zaprli leta 1875.

Rim, Italija, 25. decembra. — Tri in dvajseto jubilejno leto v zgodovini katoliške cerkve je včeraj slovesno proglasil v Vatikanu papež Pij XI.

Papež je tudi z zlatim kladivom odprl vrata v baziliki svetega Petra sredi cerimonij, ki predstavljajo čuden kontrast proti splošnemu moderniziranju sveta.

Čeprav se je moglo sorazmerno le malo ljudi udeležiti glavnih cerimonij vsprico majhnega obsega portika sv. Petra, je bilo vendar na tisoče in tisoče ljudi v baziliki sami, da so pričela slovesnemu sprejemu, ki se je pomikal skozi glavno ladjo do velikega altolja pod kupolo Michel Angela, kjer je podelil papež apostolski blagoslov klečeči ljudski množici.

Nadaljni tisoči so se zbrali na ovalnem trgu pred baziliko, a niso videli ničesar drugega kot vodomete, ki so metali kristalno-čisto vodo v jasni zimski zrak.

Včeraj je bilo vdrugič otvorenje jubilejnega leta izra koea posvetne sile papežev. Takratni papež, Pij IX., zavzema povsem izjemno stališče v zgodovini cerkve in papežev. Dejanski je vladal tako dolgo, da bi lahko dvakrat otvoril sveta vrata, a dejanski jih ni niti enkrat.

Ko bi moralo biti leta 1850 proglajeno jubilejno leto, je bil papež Pij IX. še vedno izgnanec v Gayeti v onih vzemirljivih dneh, ki so sledili zadnjim vzdihom rimske republike. Vrnil se je v Rim aprila meseca istega leta, a razmere so bile tako negotove, da ni hotel proglasiti jubilejnega leta.

Jeruzalem, Palestina, 24. dec. Danes, na božični večer, se je zbralo po ulicah Jeruzalema in v njegovih hotelih več romarjev in turistov kot kdaj v celi zgodovini mesta.

Letos so bili glavni romarji Židje in kristijani. Jeruzalem ni nikak Meka za mohamedance, čeprav stoji velika mohamedanska mošeja na mestu židovskega templja.

Židovske proslave so v glavnem nacionalistične. Krščanski romarji so prihajali v mesto že več dni, da se udeležijo polnočnice ob svetem grobu.

Nadaljni romarji, ki so prišli v Jeruzalem, so odpotovali v Betlehem.

AVSTRALIJA SE NE BO UDELEŽILA IMPERIJSKE KONFERENCE.

London, Anglija, 25. decembra. Avstralski domonij je proti imperijski konferenci, ki naj bi se vršila meseca marca v Londonu. Avstralska vlada pravi, da ni nobene razlike v mnenju med domačo vlado in da se zastrantega tudi ni treba udeležiti konference.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

NOTRANJOST NE MŠKE TOVARNE.

Slika nam kaže prizor v Kruppovi tovarni. V Kruppovih tovarnah se je pred vojno in med vojno izdelovalo največ nemškega orožja.

PASTOR JE OBDOJEN NA DOSMRTNO JEČO

Pastor Hight, ki je zastupil svojo ženo ter dal svoji ljubici strupa, da spravi s sveta svojega moža, je bil obsojen na dosmrtno ječo. — Mrs. Sweetin bo sedela 25 let.

Mount Vernon, Ill., 25. dec. — Po posvetovanju, ki je trajalo celih enajst ur, je spoznala porota včeraj zjutraj, knivim umora pastora. M. Highta in Mrs. Elsie Sweetin.

Pastor je bil nato obsojen na dosmrtno ječo, njegova ljubica pa na 25 let ječe.

Porota se je pričela posvetovati v sredo zvečer ob 10. ter se posvetovala vso noč. Po svojem pravoreku so izjavili porotniki, da so že pri prvem glasovanju spoznali oba obtožena krivim. Razlika v mnenju porotnikov se je tikala izključno le mere kazni. Odločitev porote je neke vrste kompromis. Le dva porotnika sta se izrekla za smrtno kazen. Nihče ni glasoval, da bi obesili tudi Mrs. Sweetin.

Zagovorniki so izjavili, da nameravajo zahtevati nadaljni proces, ki bo pa le formalna stvar.

"Še vedno sem mnenja, da me nihče prav ne razume" — je rekla Mrs. Sweetin, ko je slišala pravorek. — "Zvabili so me direktno v past. Če moram v ječo, bom pa šla. To je vse. Jaz nisem kriva. Ne bojim se smrti, ječe in sploh nobene stvari na svetu".

Ni še znano, kakšno bo eventualno drugo postopanje proti obema zastupljenim. Najbrž se bo vršil proces izključno le proti pastoru Namen oblasti je zvišati kazen, prisojeno Hightu.

Ko je bil objavljen pravorek porote, je bilo v dvorani le malo ljudi. Dokler se ne bo vršil drugi proces, bo ostal Hight v tukajšnji ječi. Mrs. Sweetin pa bodo prevedli v državno kaznilnico. Porotniki se niso niti malo brigali za trditve obrambe, da je Hight duševno neodgovoren in blazen.

DVOJNA ZAROKA.

Včeraj se je zaročil Mr. Joseph Lupsha z Miss Poldko Lovšin. Zaročenkin brat Mr. Frank Lovšin, se je pa zaročil z Miss Minko Zorman. Mr. Lupsha in Mr. Lovšin sta uslužbena pri Glasu Naroda. Naše iskrene čestitke!

SENATOR UNDERWOOD JE ZBOLEL.

Washington, D. C., 25. dec. — Senator Underwood, ki vodi v senatu boj glede Musele Shoals je danes nevarno zboleel. Zdravniki so mu zapovedali ostati v postelji najmanj teden dni.

PROTI POVIŠANJU POŠTNIH PRISTOJBIN

Vladi se očita, da se zavzema za posamezne in da skuša izkoristiti druge. — Zaslišanje predsednika narodne zveze izdajateljcev.

Washington, D. C., 25. dec. — Pred senatnim poštnim podkomitejem, ki se peča z nameravanim zvišanjem poštne pristojbin, da se dobi zadostne svote denarja, s katerim bi se izboljšalo plače poštne uradnikov in uslužbenecv, je nastopil včeraj predsednik National Publishers Association, Arthur J. Baldwin, da vložil protest proti zvišanju poštne pristojbin za poštne pošiljke drugega razreda.

— časopisje in magazine. — Vsled takega zvišanja bi dobila vlada na leto deset milijonov dolarjev več kot jih dobiva sedaj. Baldwin je izjavil, da dovoljuje pošta gotovim osebam gotove privilegije in izdajatelj listov naj bi sedaj plačali za te privilegije.

V svoji omenitvi podrobnosti je rekel Baldwin, da dovoljuje vlada svojim departmentom brezplačno razpošiljanje pošte. Posebne pristojbine se dovoljuje tudi znanstvenim, vzgojnim in verskim publikacijam, čeprav se jih objavlja na dobičkanosnem temelju.

PAŠIČ JE RAZPUSTIL HRVATSKI BLOK V PARLAMENTU.

Beograd, Jugoslavija, 25. dec. — Ministrski predsednik Pašić je sklical včeraj ministriko sejo ter izjavil, da bo razpusil hrvatski blok v srbskem parlamentu. Baje je dobil informacije, da je voditelj hrvatskih republikancev, Stjepan Radić, v zvezi s sovjetsko vlado.

Radić bo te dni aretiran.

PREVEČ SE JE VŽIVEL V SVOJO VLOGO.

Berlin, Nemčija, 25. decembra. V poljskem mestu Kielzy so predstavljali razburljivo igro "Boljševiki v Moskvi". Neki igralec se je bil tako uživel v svojo vlogo, da je začel streljati na občinstvo najprej s slepimi patroni. Ko mu je pa slepih patron zmanjkalo, je potegnil iz žepa samokres ter oddal med gledalce več strelcev. Tri osebe je smrtno nevarno ranil.

\$60,000 UKRADENIH IZ POŠTNE VREČE.

Pariz, Ky., 25. decembra. — V sredo ponoči so neznani tatovi ukradli na Nashville postaji poštno vrečo, polno nakita, gotovine, čekov in drugih vrednostnih predmetov v znesku \$60,000.

POGAJANJA MED FRANCIJO IN RUSIJO

Francosko-ruska pogajanja so bila odgodena na poznejši čas. — Krasinovi predlogi za likvidiranje francoskih dolgov. — V Moskvi ni zaenkrat še nobenega francoskega poslanika. — Francoska trgovska komisija je morala odpotovati, ne da bi kaj opravila.

Pariz, Francija, 25. decembra. — Francosko-ruska konferenca je očividno zadela na večje težkoče. Ministrski predsednik Herriot je objavil, da se ne more taka konferenca na noben način vršiti pred mesecem februarjem.

Tudi ni gotovo, kdaj bo odpotoval v Moskvo Herbert, ki je bil imenovan poslanikom v Rusiji, kajti ruska vlada očividno ne kaže nobene posebne naglice, da bi dobila primerno veliko poslopje za francosko poslanstvo v Moskvi. Prejšnje francosko poslanstvo se je nahajalo, kot znano, v Petrogradu.

Glasi se, da bo Leonid Krasin, sovjetski poslanik v Franciji, ki bo prihodnji mesec odpotoval v Rusijo, predlagal svoji vladi, naj prizna predvojne dolgove, katere je napravila Rusija v Franciji. Stavlil bo predlog, naj se mu dovoli predlagati Franciji, naj se prične odplačila s tem, da se izroči zaveznikom ruski denar, deponiran v številnih francoskih bankah ter tudi zlato, katero je plačala Rusija Nemčiji na temelju mirovne pogodbe, sklenjene v Brest-Litovsku.

Neprijazne razpoloženje, katero je opaziti v francoskih kapitalističnih krogih napram Rusiji, je razvidno iz dejstva, da je morala neka ruska komisija, ki je prišla v Francijo, da kupi 300 omnibusov, 200 tovornih avtov in 100 taksijev zopet odpotovati, ne da bi kaj opravila, ker ni mogla dobiti teh stvari na kratkoročne kredite. Odklonitev kupčije so utemeljili s tem, da so sovjetske oblasti zabranile francoskim inženirjem obisk v ruskih tehničnih napravah.

NOV SLUČAJ LJUDOŽRSTVA V NEMČIJI.

Berlin, Nemčija, 25. decembra. V Muensterberga so aretirali nekoga Karla Denkesa. Policija je dognala, da je postal ljudozorec radi izgube svojega premoženja, vsled česar se mu je omračil um.

Denkes je dajal sobe v najem. Prijeli so ga, ko je hotel umoriti nekoga delavca, katerega je zvalil v svoji hišo. Oblasti so uvedle preiskavo, ter našle več pisikov z nasoljenim človeškim mesom. Dobili so tudi razne listine delavcev, ki so izginili na nepojasnjem način. Sosedje so izjavili, da se je Denkes že več mesecev preživljal z mesom, ki ga je imel spravljene v skednju. Zadeva pa je bila zaključena, ko se je morilec v ječi obesil.

FRANCOSKI POSLANIK SE JE ZMOTIL.

Washington, D. C., 25. dec. — Francoski poslanik Jusserand, ki bo kmalu stopil v pokoj, se je grdo zmotil, ko je domneval, da bo takorekoč prisilil ameriško vlado

ZDRAVSTVENO STANJE ZNANE MADŽARSKE GROFICE.

Zdravstveno stanje grofice Karolyi, žene začasnega predsednika madžarske republike, se je obrnilo precej na boljše. Zdravniki so izjavili, da bo lahko po par dneh odšla iz bolnišnice.

VELIK MRAZ V CHICAGU.

Chicago, Ill., 25. decembra. — Danes popoldne ob treh je padel toplomer šest stopinj pod ničlo. V Chicagu ni bilo že petdeset let na božični dan takega mraza.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.90 2000 Din. — \$31.60 5000 Din. — \$78.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpisila na zadnje pošte in izplačnje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.70 500 lir \$23.25

300 lir \$14.25 1000 lir \$45.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške. Razpisila na zadnje pošte in izplačnje Ljubljanske kreditne banke v Trzinu.

Za pošiljkatve, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujejo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepravidno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljka denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZOVJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO VAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Denar nam je pošliti najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

"GLAS NARODA"

(SLOVENSKE DOKLADJE)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

LOUIS BENEŠ, President

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.GLAS NARODA
(Voice of the People)

Issues Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Yearly \$5.00	Subscription Yearly \$5.00
Subscription Yearly \$5.00	Subscription Yearly \$5.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov
Najboljše pogoje za naročnike in poslane denar naj se blagoviti pošiljatelj pri spremembi kraja naročnikov, prošimo, da se s tem tudi prejšnji kavalitete nanaša na hitreje najdemo zaslavljeni

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone Cortlandt 2578

TRADE MARK

SLABE INFORMACIJE.

Informacije, katere priobčjujejo nekateri ameriški poročevalci, poslani v Evropo, da "informirajo" ameriško javnost glede resničnega položaja ter stanja razmer, so vse prej kot zrealo evropskega položaja.

Predstavlja si moramo namreč, da je prilično vsak ameriški poročevalec, poslan v Evropo, tako malo poučen o razmerah v deželah, katere obišče, kot kak arabski šejk ali kitajski mandarin.

Resnični Amerikaneem je Evropa popolnoma tuj svet, — v njih očeh celo malenkostni svet, čeprav so sami izšli iz njega.

Dobrohotno zrejo na malenkostne nacionalistične in politične boje, na rovanja stranke proti stranki in na stremeljenja gotove klike ali skupine ljudi, ki je neprestano na delu, da se polasti popolne kontrole ter nanovo ustanovi nadvlado nad narodi, majhnimi ali velikimi.

Če hočemo pravilno oceniti pisarenje gotovih ljudi, ki so se brez pred-studij in dejanskega poznavanja evropskih držav lotili dela kritiziranja tamošnjih naprav, moramo vpoštevati vse, kar smo izjavili v predidčem.

Najbolj markanten primer je Charles H. Levmore, ki je dobil znano Bokovo mirovno nagrado ter priobčil nato v newyorškem Times-u zanimiv članek, ki se tiče položaja na Balkanu ter v centralni Evropi.

Kdor je čital ta članek in kdor pozna dejanske razmere v Jugoslaviji, mora izprevideti na prvi pogled, da je dobil poročevalce svoje informacije iz virov, ki niso posebno naklonjeni Slovanom in prav posebno ne Slovincem. O Slovincih je namreč pisal naslednje:

"Slovenci so zaostali in nepismeni, ako jih primerjamo s Hrvati, ki so bili dolgo časa duševni in prosvetni voditelji srbskega plemena."

Slovenci pa imajo še vedno par prijateljev, ki se zavzemajo zanje tudi v tujini, sredi tujega sveta.

Med temi je tudi profesor na Columbia vseučilišču v New Yorku, Mihajlo I. Pupin, slavni ameriški inženir, ki mu je odgovoril v newyorškem Times-u tako-le:

"Prvi del te trditve je v protislovju z dejstvi. Slovenija je najkrajše in najnaprednejši del Jugoslavije. Prebivalstvo Slovenije je visoko civilizirano, in majhni narod je prispeval na obdobjanja vreden način k umetnosti, znanstvu in literaturi. Slovenska zemlja je kot prekrasen vrt, stisnjen sredi obronkov planin. Kdor hoče videti zemeljski raj, pravi svetopisemski Eden, naj pride v Slovenijo in tam ga bo zagledal."

Tega ni zapisal kak plačalec posebnih interesov.

To je zapisal mož, ki je postal iz lastne moči ena največjih kapacitet Amerike na praktično znanstvenem polju, ki pa je kljub temu verno ohranil svojo ljubezen in spoštovanje do stare domovine.

Ni naš namen pisati slavošpevov, a čast, komur čast.

V starem kraju prevladuje še danes mnenje, da so ljudje, ki so se izselili v tuje dežele in kraje, za vedno izgubljeni, a če je to resnično, opazimo tudi dosti častnih in vpoštovanja vrednih izjem.

Možje, kot Pupin, Tesla, in številni drugi v Združenih državah, neglede na umetnike in druge prosvetne delavce, predstavljajo vse, kar je dobrega in čistega v jugoslovanskem rodu.

Živa priča so duševnih zmognosti, podjetnosti in splošne nadarjenosti svojega plemena.

Maksim Gorkij.

Uredništvo praškega komunističnega lista "Rude Pravo" je poslalo M. Gorkemu v Marijanske Lazne polo z naslednjimi štirimi vprašanji:

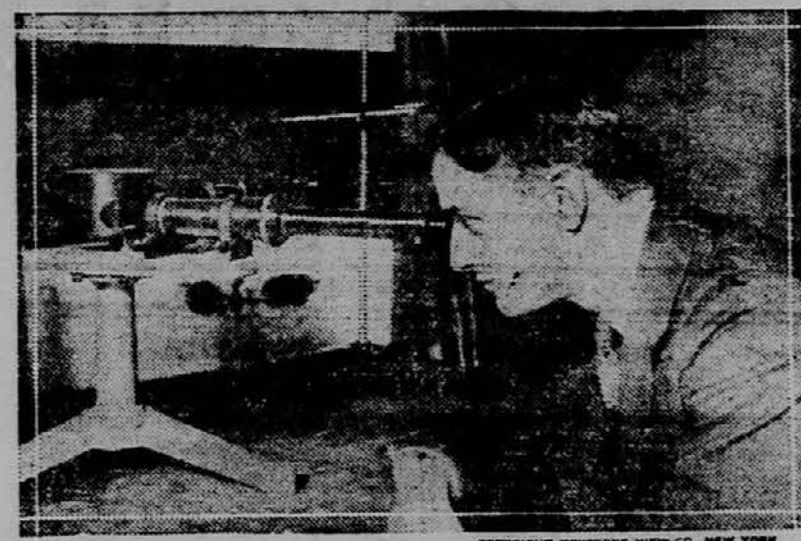
1. Ali se je izboljšalo vaše zdravstveno stanje?
2. Kakšne literarne načrte imate sedaj?
3. Kakšno je bilo vaše razmerje do Lenina?
4. Neki češki list je objavil več razgovorov z nami. Ali ste govorili z zastopnikom katerega češkega lista in tudi s sodnikom beograjskega "Novoga Vremena"?

Gorkij je odgovoril zelo previdno in kratko:

1. Moje zdravje se je znatno izboljšalo, dasi sem baš sedaj zopet zbolel na bronhiti.
2. Pišem knjigo povesti. To delo mi zadnje zelo veliko opravila.
3. Moji spomini o Leninu se objavljajo v Rusiji, kjer izidejo 20. aprila.
4. Ne čitam češki in ne vem, katere razgovore imate v mislih. Nikdar nisem odgovarjal na politična vprašanja, ker se ne smatram za politika. Videl sem odlomek iz nemškega lista, ki ga je objavilo "Novo Vremeno", in izvedel sem odtod, da sem — monarhist!

Nimam navade pobijati v tisku laži, obrekovanja in neumnosti, s katerimi blagijo moje ime. S po pravdom!

Maksim Gorkij.

APARAT ZA IZDELOVANJE ZLATA.

Prof. H. H. Sheldon, ki je član Ne York University poskuša napraviti iz živega srebra zlato. Prvi poskusi so se mu dobro obnesli. Le to je nerodno, ker uporabljeno živo srebro stane več kot pa "napravljeno" zlato.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

AMERIŠKI DOBRODELNI PRIS PEVKI INOZEMSTVU.

Glavne dobrodelne organizacije, ki prispevajo k pomočnim akcijam v inozemstvu, so tokom leta 1923 odposlale nekaj čez štirideset milijonov dolarjev. K tem organizacijam spada Ameriški Rdeči Križ, ki je potrošil za inozemstvo okoli \$8.700.000. Near East Relief skoraj osem milijonov in pol, Rockefellerjeva ustanova ravno toliko, židovska organizacija, Jewish Joint Distribution Committee skoraj šest milijonov. American Relief Administration nekaj čez pet milijonov, Palestine Foundation Fund čez \$1.130.000. International Committee Y. M. C.

DENARNE POŠILJATVE PRISELJENCEV.

V Združenih državah je čez štirinajst milijonov tujerodnih oseb, velik del katerih redno pošilja denar sorodnikom in prijateljem v inozemstvo, bodisi v bančnih čekih, gotovini ali poštinih nakaznicah. Trgovinski departament ceni skupni znesek teh denarnih pošiljatev tokom leta 1923 na 350 milijonov dolarjev.

Kaj pomenja ta ogromna svota v mednarodni trgovini? Prejemniki teh denarnih pošiljatev iz Amerike omogočujejo s tem svoji deželi, da more kupovati ameriško blago, ne da bi oddajala v zameno svoje lastno blago, oziroma da more kupovati od drugih inozemskih dežel in plačati za blago z ameriški devizami (čeki). Stvar bi se tudi lahko tako tolmačila, da gospodarski pomen teh denarnih pošiljatev je isti, kot da bi pošiljatelj denarja kupil blago iz inozemstva, ampak ga ne uvaža, marveč pusti, da ga drugi za njega konsumirajo v inozemstvu. Končna gospodarska posledica teh denarnih pošiljatev je ta, da se za toliko poveša naš izvoz (v najširšem pomenu besede) ali pa zniža naš uvoz.

Leta 1923 so pošiljatev tujerodcev v inozemstvo znašale, kakor se ceni, čez \$350.000.000. V to svoto so vključene denarne pošiljatev potom bank ali poštinih nakaznic, kakor tudi gotovina, ki so tujerodec poslali v pisnih oziroma sami odnesli v inozemstvo. Od te svote bi bilo treba odračunati znesek, ki so ga novodošli priseljenici prinesli s seboj v to deželo. Iz podatkov priseljeniškega urada se ceni, da so priseljenici leta 1923 prinesli s seboj okoli 30 milijonov dolarjev. Ker je število priseljenicev leta 1923 bilo skoraj dvakrat večje kot leta 1922, ni pretirano, ako se predstavlja, da so leta 1923 prinesli s seboj 60 milijonov.

Ako vzamemo vso deželo kot gospodarsko celoto, ta s temi pošiljavami plačuje gotovo svoto inozemstvu. Kako naj smatramo ta tribut inozemstvu?

Trgovinski urad pravi, da treba smatrati te pošiljatev kot plačilo za usluge, storjene od inozemcev nastanjenih v tej deželi ali pa kot dobrovoljne darove ameriških prebivalcev njihovim sorodnikom in prijateljem v inozemstvu. Na vsak način je gotova stvar, da ako priseljenec ne bi bilo mogoče poslati ta denar, mnogo od njih ne

A. \$1.125.000. American Friends Service Committee (kvakerji) čez \$850.000, Immigrant Aid Society \$100.000 in Carnegie Foundation (podpore učiteljem) skoraj 60 tisoč dolarjev.

K zgornji svoti štiridesetih milijonov dolarjev bi bilo treba pristeti tudi svoto, ki so jih verske organizacije potrošile za misijonarske in dobrodelne svrhe v inozemstvu. Ta svota se ceni na približno \$30.000.000. Vsega skupaj so torej Združene države leta 1923 odposlale v inozemstvo okoli sedemdeset milijonov dolarjev na račun dobrodelstva.

bi sploh prišli v to deželo; radi tega treba smatrati te pošiljatev kot potrebni in neizogibni strošek za ameriško industrijo. Iz tega razloga treba razločevati denarne pošiljatev priseljenicev od dobrodelnih prispevkov za odpošne akcije v inozemstvu, dasi je bila v prejšnjih letih navada voditi skupen račun o njih.

Leta 1923 je prišlo v Ameriko 751.000 priseljenicev — skoraj dvakrat toliko kot leta 1922. Prišlo je 706.000 inozemcev več kot jih je odšlo, ta prebitok je leta 1922 znašal le 277.000. Domneva se, da so se denarne pošiljatev v Nemško, Poljsko in Rusijo znatno povešale, dočim so denarne pošiljatev v Italijo ostale skoraj iste in so se one v balkanske dežele zmanjšale.

Skupna svota za vse inozemstvo se ceni na 350 milijonov dolarjev. Odbivši 60 milijonov, ki so jih novodošli baje prinesli v to deželo, znaša čisti dobit na račun priseljenicev 290 milijonov dolarjev.

SERBSKO-GRŠKA POGODBA ODOVEDANA.

Ministrstvo za zunanje zadeve v Beogradu je 19. novembra izdalo sledečo objavo:

"Ker je pogodba o zvezi, sklenjena med Srbijo in Grško 19. maja 1913 na deset let, lani potekla in se ne vjema več z izpremenjenimi razmerami, jo je vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovincem odpovedala. Po tekstu pogodbe ima ostati v veljavi še leto dni po dnevu odpovedi (član 10). Sočasno s tem je naša vlada izjavila, da je pripravljena vstopiti v pogajanja za zaključitev nove pogodbe, ki se bo vjemala z novo situacijo. Ob enem se pristopi k reševanju vseh drugih vprašanj, katerih rešitev postaja potrebna v sled v teku zadnjih let nastalih razmer. Samo ob sebi se razume, da ostanejo naši odnosa napram Grški tudi nadalje zelo prijateljski."

Nevaren poziv.

Profesor (dijak): "Kako izražamam vsebinsko trikotnika?" — Dijak (mrmra zase): "Kakšen osel je ta profesor. Kako naj jaz to vem!" — Profesor: "Kako ste rekli? Povejte le glasno — morebiti imate prav!"

Peter Zgaga

Včeraj je bil Božič, praznik miru in sprave. Časopisje je za ta dan prevzelo ulogo svetopisemskih angeljev ter oznanjalo mir med narodi in posamezniki.

Danes zjutraj sem nagloma preletel prvo stran najbolj razširjenega ameriškega dnevnika ter prečital naslednje naslove:

Predsednik Coolidge je v žalosti praznoval Božič.

Trikat ranjen policist je še vedno ostal na straži.

Pustolovce v zvezi z umorom.

Baronica v strahu pred roparsko bando.

Voda odnesla šest oseb.

Strupeno žganje je zahtevalo tri nove žrtve. Dvajset nadaljnjih je smrtnonevarno bolnih v bolnišnici.

Gledališki igralce se je preveč zamislil v svojo vlogo ter ustrelil tri osebe.

To je par božičnih novic. Niso posebno razveseljuje, pa kaj hočemo. Svet se vedno bolj oddaljuje Božiču in njegovemu vzvišenemu namenu.

Čital sem pa tudi par navidez razveseljujivih novic.

Newyorške dame so priredile otrokom po raznih sirotišnicah in ubožnicah svečano božično kosilo.

Dame so pa že par mesecev fah-tarile v ta namen. V poročilih ni pojasnjeno, kakšno je bilo kosilo, dobro ali slabo.

Pač se pa čita v listih, kakšne oblike so nosile dobrotnice in kakšni demanti so se jim lesketali na prstih.

Dobrodelnost je lepa, če je skromna, ponižna in če izhaja iz srece.

Kdor dar samo zategadelj, da se bo njegovo ime v listu blestelo, ni dobrodelec.

Kdor dar sprejme, naj izrazi svojo hvalečnost na ta ali oni način.

Ne tako kot tisti gospodje, ki so sprejeli denar za brooklynško cerkev in nočejo ničesar slišati o tem.

Devdeset odstotkov onih ljudi, ki se smilijo samemu sebi, mima sploh nobenega drugega dela kot smiliti se samemu sebi.

Ameriška priseljeniška postava je pametna in modra postava.

V nji je tudi točka, da se ne smejo zločinci priseljevati iz Evrope v Ameriko.

To je izvanredno pametno in važno.

V krogu svojih tukajšnjih tovarišev bi se popolnoma izpridili.

V Berlinu so aretirali nekega moža, ki se piše Griggolewik Asojedoffski.

Oblasti so mu dokazale, da je ponarejal čke ter jih podpisoval s tujimi imeni.

Mož ne zasluži kazni. Predno bi zapisal svoje ime, bi se najmanj devetkrat zmotil.

Eden poglavarjev sovjetske Rusije, vojni minister Leon Trocki je bil izgnan na Krim.

Ko so ruski monarhisti slišali to novico, so začeli noreti samega veselja.

Toda njihovo veselje je nekoliko prezgodnje.

Če so Rusi pregnali Trockega, še ni s tem rečeno, da bodo kakega bivšega ruskega velikega kneza posadili na carski prestol.

Najnovejša novica: pater Koverta bo začel izdajati dnevnik.

Vse je pripravljeno, samo par stvari še ni znanih, namreč: kdaj bo začel izdajati dnevnik; ali bo dnevnik res izhajal vsak dan razen nedelj in praznikov; kdo bo dal denar za dnevnik; koliko časa bo dnevnik izhajal; ali bo treba za dnevnik poslati kaj naročnine; ali bo dnevnik na eni strani ali na dveh straneh in koliko dni v letu bo dnevnik izhajal!

Toda vse to so stranske stvari. Poglavitno je, da bo začel pater Koverta izdajati dnevnik.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 938 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 52nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 413 — 13th Ave., Duluth, Minn.

Vrhovni zdravniki:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 803 American State Bank Bldg., 608 Grant Street & Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburg, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih sadov kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni upravljalca naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Obesil se je in oživel.

27-letni seljak Herman Štok iz Trsta je oženjen, stanuje v ulici Istituta in ima 26-letno ženo Alojzijo. Do nedavno je Štok delal, služil denar in ga nosil domov; z ženo sta živela v najlepšem soglasju. Naenkrat pa je nastopila izprememba: Štok je začel mrziti delo, vdal se je postopajno in delal na črte, kako bi se dalo živeti brez službe. Znano pa je, da je sedaj za take reči zelo jalova sezona, zlasti v Italiji. In tako se je Štokova mržnja do dela maevala nad njim samim. Na domača vrata je potrkala beda, nastopilo je pomanjkanje. Izemili so se prepri, očitki in celo pretepi. To se je ponovilo večkrat. Po vročem besedniškem boju je odšla žena zjutraj na trg po zelenjavo. Mož je ostal doma v postelji in polezal.

Kmalu pa mu je prišlo na um, da nima njegovo življenje nobenega zmisla, ker pečeni golobi nikomur ne letijo zastoj v usta. Po tem prevdanku je vstal, se umil in oblekel, zabil v podstrešno okno železen kavelj, poiskal vrv in se obesil. Smola pa je hotela, da je pri obezanju zdrobil šipo v oknu. Neka sosedka, ki je slišala žvenketanje šip, je tekla gledat kaj se godi. Ko je videla, da mož visi na kavlju, je urno tekla na rešilno postajo, odkoder se je pripeljal poštarnik z dvema bolničerkama. Štok je bil že nezavesten ter ni kazal nobenega življenjskega znaka. Bolničarja sta menila, da je mož mrtev, zdravnik pa ga je vendarle poskušal rešiti. Trudil se je tričetrt ure z umetnim dihanjem in spral, da po dolgem presledku začelo utripati. Po inkekeji kofeina so spravili Štoka v bolnišnico, kjer je prišel zopet k sebi.

Rahločuten mož.

Kmetiča v hrvatskem Zagorju je umrla žena, pravzaprav pa je te padla v dolgočasno nezavest vsled srčnih krčev. Ko so je nesli pogrebni skoz nizka vrata, so zadeli s krsto ob podboje, da je pokrov odtel. Vsled sunka se je navidezno mrtva prebudila. Seve so jo nesh nazaj v bolniško posteljo. Čez nekaj dni pa je žena vsled splošne oslabelosti resnično umrla. Ko so pogrebe drugi dvignili krsto, je tekel "neutolažljivi" vidovec pred njimi ter zaklical med vratmi: "Možje, sedaj pa le previdno, da se ne zgodi zopet nesreča!"

Zdravnikovi agenti.

Nekega zdravnika je vprašala gospa, kako da ima vedno toliko pacientov. Zdravnik: Imam tri izborne agente, ki delajo zame popolnoma brezplačno in mi dovajajo paciente; imenujejo pa se: siromaštvo, nezmernost in domišljaja."

Amundsenova polarna ekspedicija

Znani polarni raziskovalec Amundsen se vestno pripravlja na svojo ekspedicijo na Severni tečaj. Te dni je podpisal v Berlinu pogodbo z ravnateljstvom tvornice Bornier v Friedrichshafnu in Pist, ki mu imata izročiti dve novi letalici za polet na sever. Hkrati je bila plačana vsa kupnina. Znana tvrdka Goerz z optičnimi predmeti je dala Amundseni brezplačno na razpolago vse potrebne instrumente.

Novo leto—nov začetek.

Mnogo dobrih načrtov lahko izvedete v novem letu, posebno pa tega, da pričnete redno vlagati Vaše prihranke. Vložite Vaš denar pri nas na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

kjer bo sigurno naložen in Vam prinašal

4%

obresti na leto.

Vloge, katere bomo prejeli do 10. januarja obrestovale se bodo že s 1. januarjem.

DENARNE POŠILJATVE

v staro domovino izvršujemo točno, brzo in po zmernih cenah.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

France Bevk:

Božični čas.

Sredi teh neskončnih bojev in vsega hudega, ki ga je zagrešil v nebo vpijoci greh poboja, se zasveti tu pa tam iskra kot spomin iz daljne človeške mladosti: praznički. In ni več tistega bleśna na njih, ker je človek oskrnjen in v dno blata povaljan, tak, da se sebi nusi. Zato jih gleda le kot daljne znanice in ne more več najti prave zveze med seboj in med njimi; odkrita beseda ljubezni ne gre z jezika, lepa pesem se ne dotakne srca.

Kakor družina so, v kateri umrje en član, ki je vezal vse druge skupaj. Razvezana je na vekoma kot pri drobi begajo vsi in se ne morejo nikoli več najti. In če slučajno dobe za hip, ne strnejo se nikoli več. Njih razmerje enega do drugega je vse drugačno; kakšno, ne morem popisati.

Tako je tudi z Božičem danes. Božični zvonovi vabijo vse člane ene družine, da se vsaj za hip povrnejo k domačem ognjišču, da se pozdravijo, da si pogledajo v oči in povedo, koliko umazanosti je svet natresel vanje, da so si odkrili in si povedo vse, tudi najtežje; ta dan je za človeka dan obsodbe samega sebe in vseh.

Na posebnih urah, ko se dvignilo iz sra kot motna gošča iz dna posode in nism vedel, ali spim ali bedim, sem mislil, da stojim na eni izmed konic onih piramid, ki nemo kraljujejo sredi mrličev na vrhu tiste gore, katere slednja ped je odkupljena z legijo dragocenih življenj. Videl sem gore na desni in na levi in vsaka gora je nosila tak spomenik sredi stromeljih, le od sre nesrečnih mater nepozabljenih mrličev.

Potem se je dvignil odnekod glas zvona, kakor iz strašne morske globočine. Bil je zamolken in pritajen, nato močnejši, kot da je vstal od Sv. Ignacija v Gorici, se razživel v silno melodijo vseh zvonov, ko so padli v osnovni glas in se vzhodili nad menoj. Bil je tako ogromen glas, tako strašna melodija, da sem blaznel v prepričanju, da se giblje nebo nad menoj in niha od enega konca do drugega tu sem jaz kembelj v njem.

Zvenelo je vse, od Porezna po baški in od Krna po soški dolini, od Sv. Gendre čez Brda in od Namosa čez Vipavo in Kras, ter od morja in Učke gore sem.

Velika družina je slišala glas in da bi bila ob velikem prazniku enega, očičenega sra, se je oglašala. Vstale so vasi s holmov, posneke so se z ravni z vrtovi in polji vred in vse se je gnetlo pred menoj v neizmerni gneči. Vsi tisti, ki sem jih kdaj žalil in ki so mene žalili, vsi zdravi in pohabljeni, vsi, ki so po nedolžnem trpeli v ječah, ki so bili tepeni, opljuvani, ki so izgubili zdravje in ki so bili varani za najsvetejša upanja, matere in otroci, zapeljane deklice in device, delavci in koloni. Ni bilo razločka med njimi, vsak je hotel biti eno. Vsi so iztezali roke v ono točko, kjer je nihal ogromen kembelj in izbijal glas, kateri je prodiral najbolj trla sra.

Vse nas je družila velika bolečina, po nji smo bili ena družina. Bili smo, kot da stojimo v Rdečem morju same srčne krvi: valovi so se nam za hip razgrnili. Nismo poznali druge besede kot brat in sestra.

In glej, še ni bilo vseh. Še se je vzpel nekdo na prste in razširil prsi: Na tisoče jih manjka.

Nebo je zopet zanihalo od vzhoda na zahod in udarilo na kembelj s tako silo, da se je stresla zemlja v svojem drobju in poklicala še zadnje, ki so mogli priti.

Videl sem jih, ki so prihajali k nam, v našo, tolažbo težno družino od vsepovsod in brozgali kri naše bolečine in pretakali svojo vanjo. Bili so sklepajoča kost in lohanja, ki so vstajali iz grobov dalj ne Rusije in Sibirije, iz Rimanije, z galiških ravnin, raz bregov Karpatov, iz globin Tirolske, od Pjave in od Soče, z Svetega Gabriela pod nogami, z Svetega Mihaela, z Svetega Marka in Oslavja, s Kalvarije in od vsepovsod.

Niti eden ni manjkal. Oči živih so se poljubile z mrtvimi votlina.

mi lobanj in hvaležnost, ki je plapolala v njih, je bila neizmernejša kot bolečina.

Še se je dvignila glava iznad morja teles in v vsa sra je zajecalo: Kod hodijo, da jih ni.

To je bila tožba in obsodba obenem. Nebo pa se je zdelo, da bo padlo iz tečajev; zajokalo in zaprosilo je do zvezd, ki so se utirajale in padale v naše naročje, zvon pa je pel strašno pesem, ki je zato lepa in bridka obenem, ker je resnična.

"Bratje, čemu ste na nas pozabili, zakaj ste nas zapustili? Naročje mater, ki vas je pestovalo, in prsi ki so vas pritiskale nase, vas kličejo: dolgujete jim. Žulji vaših očetov pečatijo pisano pogodbo z zemljo, kateri pripadate, vi verolomni! Vode, ki jih pijete, niso vode, solnce, ki vam sije, ni solnce in vas je ogoljufala božazen in dala vam kamen za zlato. Šole pa so prazne in otroci se uče za gade in rastejo kot robdije. Kmet se muči pred vrati pisarn in kolne spomin na vas, ki ste se bali bosonogi po trnjevi poti, svetilniki naroda. Še je solnce in vode za vas in ne hajte nam peti iz dalje, ko se papa gajev pesem to ni. Tu je drugačna pesem, srčna kri razmešana z žolcem, a iskra kot ogenj, ki se s smrtjo bori."

Pesem je udarila v jok in umolknila, kot da je od bolečine sebe ubila.

Nikogar ni bilo. Glas je prenesel popevko, kvanti podobno, ki ni bila naša, in še ta je utihnila.

Vseh oči so se zlele kot družina pri eni luči: vsi so prišli, le enega ni. Kod hodi, kako se mu godi, da je pozabil... Čez praznik visi žalost, bolečina je težja.

Drugačne pesmi ne moremo zapeti... Še prevesela je.

Lagati zna tudi on.

Neki lažnivec je pripovedoval v družbi, da je v petih minutah prejezdil pol milje daleč. Družba je vprašala navzočega priznane jahača za mnenje. Ta je odgovoril: "Tako jahati ne znam, znam pa tako lagati tudi."

Jurij I. in gostilničar.

Angleški kralj Jurij I. je bil večkrat na Nizozemskem; ker so mu vselej jako drago računili, je sklenil, da se ne bo ustavljal v nobeni gostilni več. Ko se je peljal nekdo skozi mesto Alkmaar in so morali prepreči, je ostal kar pri vratih gostilne "Pri belem ovnu" in si je dal prinesiti tri sveža jajca. Izpivši jih je vprašal, koliko stanejo. "Dvesto goldinarjev," odgovoril gostilničar. Ves osupel vpraša Jurij: "Kako, dvesto goldinarjev? Ali je v Alkmaaru tako malo jajec?" — "Jajec je sicer dosti, samo kraljev ni," se odreže gostilničar.

Luter drugi.

V Berlinu so krstili novo lokomotivo na ime "Luter." Pri prvi vožnji pa je lokomotiva obstala, ker se je nekaj v notranjstvi pomolilo. Navzoči šalivce je pripomnil: "Sedaj lahko reče, kakor je rekel prvi Luter pred cerkvenimi sodniki: 'Tu stojim, ne morem drugače. Pomagaj mi Bog! Amen.'"

Kašelj

oslabuje sistem in je vedno neprijeten. Tukaj pride na pomoč

Severa's Cough Balsam.

Teži razdraženje, odpravi pičlost sluzov, olajša kašelj in močno prepreči dobi resnih boleznih.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte vašega lekarnarja.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

TIBETSKI DUHOVNICI V LONDONU.

Prvič v zgodovini je dospela v London deputacija tibetskih duhovnikov, ki so vzbujali po londonskih ulicah splošno pozornost.

Razne vesti.

Zadostuje.

Henrik IV. pride v mesto Beane. Povsod so mu na čast streljali, samo tukaj ne. Župan ga pride sprejeti in začne govor: "Velicanstvo, ne zamerite, da nismo streljali. Vzrokov je več: prvič sploh nimamo nobenega topa —" "Je že dosti," ga prekine kralj. "ta vzrok zadostuje."

Rotšild.

začetnik te bankirske dinastije za časa drugega francoskega carstva, je bil povabljen na obed k Napoleonu III. Pred vhom v obednici sta se sešla s pariškim nadškofom. Drug drugega sta silila naprej, nobeden ni hotel vstopiti prvi. Nadškof reče Rotšildu, da mora že zato vstopiti prvi, ker je starejši; Rotšild se ude in reče: "Dobro, ubogam in grem naprej, po pravici starosti, kakor je bil tudi stari testament pred novim." Mislil je nase kot žida in na nadškofa kot katolika.

O ja!

Profesor Ivan Reinhold Forster (1729 do 1798) je spremljal slavne ga kapitana Cooka na njegovem drugem potovanju okoli zemlje. Pozneje je postal profesor naravoslovja na vseučilišču v Halle. Dijaški so bili pa takrat ravno tako nezreli kot so danes in so mislili, da bodo prav dobro pogodili, če bodo pozdravili profesorja z besedami "o ja" namesto "z dober dan" ali "lahko noč."

Važni opravki.

Cesar Ferdinand se je v zadnjih letih vladanja kaj malo zanimal za državne stvari. Nekoč je bilo ministrsko posvetovanje, predsednik se je trudil in razlagal na dolgo in široko, cesar je pa sedel ob odprtem oknu in gledal na cesto. Ko je minister malo prenehal, se cesar obrne in mu reče: "Pomislite, v zadnjih dveh urah se je peljalo skozi dvorec 425 kočij in 180 omnibusov."

Boljše dvakrat kot enkrat.

Eden največjih ljubiteljev gledališča je bil zadnji vojvoda anhalt-ništarski, nobene predstave ni zamudil. Najbolj se je zanimal za senzacijske drame; igra "noč in jutro" so morali najmanj enkrat vsak mesec. Višek igre je tedaj, ko ustrelil intrigant Gawtry policijskega agenta Favrata; najbolj je ploskal zmajraj vojvoda sam.

Nekoč dne je bil Favrat spet ustreljen, padel je na tla, a zelo nerodno, v bližino svetilk. Iz njih je pa kapalo olje in sicer na rokav njegove lepe salonske obleke. Ni mu kazalo drugače, malo se je obrnil in tako rešil svojo suknjo. A bi stro oko vojvode je to malenkostno kretnjo zapazilo, nagnil se je iz svoje lože in zaklical: "Še ni mrtve, še enkrat streljati!"

Občinstvo se ni dosti zmirnilo, bilo je takih prizorov že navajeno; Gawtry je moral po drugo puško, je še enkrat ustrelil in vojvoda je silovito ploskal.

Molčke in vrata omare.

Molčke ni mogel trpeti, če je kdo pustil vrata omare odprta. Ko je bil še otrok, se je zadel enkrat v napol prislone vrata in se hudod rani, zato taka jeza. Domači so vedeli za to navado in se ravnali po tem.

Oskrbnik Molčkevega posestva v Kreisau je moral priti vsak teden enkrat k njemu, mu predložiti knjige in jih položiti v določen predal. Nekoč dne ga prosi za dopust, naprosili so ga za botra. Molčke dovoli, oskrbnik odide, a pusti v naglici vrata one omare odprta.

Prihodnjega dne je bil že pol ure s svojim vozom od doma, ko ga prebri sel na konju in ga pripelje nazaj h generalu. Začuden je, a si ne upa reči ničesar. General tudi ne zine besede, temveč pokaže samo na odprta vrata. Oskrbnik jih skrbno zapre, se pokloni in odide in stvar je bila v redu.

Dva vesela dneva.

Grški glasbenik in pesnik Hiponaks je bil tako grd, da ga ženske niso marale. Da se nad njimi maščuje, je zložil sledečo kitico: "Dva dneva sta, ko z ženskami je rad dost; na dan poroke in na dan pogreba."

Otroška nedolžnost.

Dva otroka sta ogledovala sliko, ki je predstavljala Adama in Evo v raju. "Kateri obeh je Adam?" je vprašala deklica. "Kako naj jaz to vem, saj nimata obleke?" je odgovoril deček.

Kaj se pravi kreditirati.

V trgovski šoli je vprašal učitelj sina malega trgovca in gostinčarja, kaj pomeni beseda "kreditirati." Učenec: "S kredo pisati na duru."

ŽENA NOVEGA POM. MORNARIŠKEGA TAJNIKA.

Mrs. Theodore Douglas Robinson, žena pred kratkim imenovanega pomožnega mornariškega tajnika.

Brat in trinog.

Timoleon iz Korinta je umoril lastnega brata, ker je hotel postati trinog v domačem mestu. Mati ga je proklela, žalosten je taval okoli, a v svesti si, da je ravnal prav. Prišlo je poslanstvo iz Sirakuz (343) in prosili so ga, naj jim pomaga v boju proti trinogu Dionizu II. Korinčani so vedeli, da boljšega moža ni dobiti, poslali so ga tja in ugleden mešan mu je rekel: "Če se boš srečno vojskoval, bomo imeli zavest, da si umoril trinoga, če boš pa izšel iz boja nečastno, te bomo pa imeli za bratovega morileca."

JAVNA ZAHVALA.

Cenjena tvrdka

"Frank Sakser State Bank"

New York, N. Y.

S tem Vam naznanjam, da je moj sin došel sem na 11. decembra popoldne. Tem potom se Vam lepo zahvaljujem za točno postrežbo in Vaš trud, ki ste ga imeli ko ste mu vse potrebno preskrbeli, da je tako dobro potoval.

Vsem Slovincem in Hrvatom to tvrdko najtopleje priporočam, vsakdo bo bolje postrežen kakor pa kjerkoli drugje.

S spoštovanjem

Rosi Krivec,

Box 37, Morley, Colo.

Kdo ve za naslov treh bratov MATIJA, JOŽEF in LOJZ DREMELJ, rojeni na Ely, Minn. za potem so odšli na farme v Poplar Bluffs, Mo. Tja sem jim že pisal pred leti, toda pismo mi je bilo vrnjeno. Matji jim je umrla pred 3. leti, a za očeta ne vem, ali je še živ ali mrtve. Če kdo ve za naslov kojega izmed teh, naj mi ga javi, ali naj se pa sami oglašijo svojemu stricu. Anton Novak, Box 783, Rock Springs, Wyo. (2x 24, 26)

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nismo Koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je z njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesti ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinji.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti".

Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

ITALIJANSKE HARMONIKE.

Mi izdelujemo in importiramo različne vrste ročno napravljenih italijanskih harmonik, najboljše na svetu. Deset let garancije. Naše cene so nižje kot katere koli izdelovalca. Brezplačen poizkus kupcem. Pišite po brezplačni cenik. RUTTA SERENELLI & CO. 317 Blue Island Ave., Dep. 32, Chicago, Ill.

Suhe Kranjske klobase.

ŽELODEC IN DOMA SUŠENO MESO POŠILJAM ŠIROM AMERIKE PO — 35c FUNT PROTI EKSPRESNEMU PREVZETJU.

JOHN KRAMER
5307 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

Močan, izboljšan, najnovjši 7-strelni \$15. avtomati, se dalj \$7.45. 25 kal. Vih jeklo. Najboljši revolvers, bank in močan. Preiskušani in pregledani. Varnostna zapirala. Za vsak žep. Naročite takoj. Množina omejena. Zadovoljstvo garancirano ali denar nazaj. Ne pošiljate denarja, plačajte poštarju \$7.45 in poštino. — Federal Mail Order Corp., Dep. 168, 414 Broadway, New York City

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

NOVE REKORDE ZA BOŽIČ

- (Sveta noč, blažena noč. (Božično drevesce.
- (Božični glasovi.
- (Rodilo se je dete.
- (Slovenski podpiri.
- (Slovenska koračnica, voj. godba.
- (Lepa naša domovina.
- (Slovenska koračnica, voj. godba.
- (Jugoslavija koračnica.
- (Podravn iz Ljubljane, voj. godba.
- (U boj u boj.
- (Slovenske melodije, voj. godba.
- (Bela Ljubljana.
- (Zlate sanje, harmonika.
- (Gorjanski valček, harmonika.
- (Boter Peter.
- (Godce Nace, godba.
- (Veseli svatje.
- (Stajerski ples, godba.

Cena komadu je 75c. Vseh deset plošč pošljem poštne broto za samo \$7.00. Za manjša naročila pridenite 30c za poštino. Dobite te krasne nove komade pri: VICTOR NAVINSHEK, 331 Greeve Street, Conemaugh, Pa.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

DR. KOLER

638 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI. Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 22-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravim s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Reich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in lažili vam bom kri. Ne čakajte, ker se ta bolezen nalez.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam bom zopet povrnil.

Hyrosolo ali vodno kilo ozdravim v 36 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline, srbečice, skrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažbe, da vas razumejo. Jaz znam že iz turega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski.

Uradne ure so: Ponedeljek, sredo in petek od 9 do 5. Torek, četrtek in sobota od 9 do 5. Nedeljo od 9 do 2.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prezvamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE MENE ZA CENO.

359 Grove Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 5500

ZA NAMEČEK

\$1 "Boy's Blouse" \$1

SAMO KUPITE VAŠEMU SINU

OBLEKO z DVOJNIMI HLAČAMI

ali

GORKO ZIMSKO SUKNJO

F. R. BELAJ

6205 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, O.

POZOR! Slovenci, Hrvati in Srbi, ki potujejo skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi.

Čiste sobe z eno ali dvema posteljama, Prester na 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene,

AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam zdravim nad 25 let in imam skušnje v vseh boleznih in poznati vaze bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, calceoli, živčne in bolezni v mehurju, ledlah, jetrah, žolčniku, rmenicu, revmatizmu, katar, zlatu žilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 5. sveder; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 3. popoldne.

Znižan na

\$38.00

(Model: II)

Znižan na

\$38.00

(Model: II)

Ta cena je veljavna samo 30 dni.

Dosti ljudi noče kupiti RADIO, boječ se, da so RADIO preveč komplicirani za urediti in ravnati. Te bojazni pa ni več. Naš inženirski oddelek je po dolgotrajnih izkušnjah ustalil in završil in izvrstjen močan DOLGODISTANČNI tube ste (Model: II), ki je take PRIPROST za urediti in upravljati, da lahko vsak OTROK ravna z njim. Ta POSEREN set vam zamore prinesiti jasno glasove iz jako oddaljenih postaj v okrožju 1000 do 1500 milj stran. Ta Model II RADIO je ravno tako dober, če ne še boljši kot so drugi, ki jih prodajajo za dosti višjo ceno. Naš RADIO je poceni ker:

1. Je USTALJEN.
2. Prodamo jih veliko MNOŽINO.
3. Dobimo jih naravnost iz TOVARNE, nobenih trgovskih stroškov in profitov.
4. Prodajamo jih za GOTOVINO, da prihranimo knjigovodske stroške.

RADIO da Sloveku dosti zabave in zabaval vas bo, če živite v mestu ali na daleč stran na deželi. Pomagal vam bo naučiti se resnično dobre angleščine. Vzgajal bo vaše otroke. To je najboljša DARILO. Je poceni. Prvi stroški z njim, so zadnji stroški. Če ga naprej prodaste, dobiti dosti zanj.

Z vsakim RADIO pošljemo popolna navodila, kako ga je treba postaviti in ravnati z njim.

Cena tega značilnega MODEL II. RADIO je \$38.00 (osemintrideset dolarjev). Vključuje vse. Pripraven za uporabo. Kupiti ni treba nič drugega. PRI NAROČILU SE POSLUŽITE TEGA KUPONA.

STANDARD RADIO CO., 504 Citizens Bldg., Canton, Ohio.

(Glas Nar.)

Cenjen! — Priloženo dobite Money Order za \$38.00 (osemintrideset dolarjev) in prošim, pošljite mi enega vaših MODEL II RADIO setov, znan z vsem, kar je potrebno za uporabo in navodila. S posrdom, Moje ime je

Moj poštni naslov je

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

51

(Nadaljevanje.)

— Kakšne vrste Marokance ste, — je vprašal, — da si drznete pobijati vojake svete Hermandad prav v sručen kraljeve dežele? — je vprašal ter pokazal na mrtvega vojaka.

— Jaz nisem nikak Marokanec, — je odvrnil Peter v svoji nerodni španščini. — Jaz sem kristijan, ki je pobegnil iz Granade in pobil sem ga, ker je napadel mojo zaročenko, kot bi storili vi sami, senjor. Nisem vedel, da je bil vojak svete Hermandad. Mislil sem, da je eden navadnih banditov, ki se potikajo po gričih.

Ta govor, v kolikor ga je razumel, — je očitno ugajal častniku, a še predno je mogel odgovoriti, je rekel Castell:

— Gospod častnik, ta gospod je Anglež ter ne zna dobro govoriti vašega jezika...

— Zna pa dobro rabiti svoj meč, — je rekel častnik, ki je opazoval preklano črepinjo vojaka.

— Da, gospod, isti poklic ima kot vi in brazgotina na obrazu kaže, da se je boril v marsikateri bitki. Gospod, to kar vam pripoveduje, je resnično. Krščanski jetniki smo, pobegli iz Granade z mojo hčerko, da prosimo zaščite kraljevih veličanstev ter se vrnemo v Anglijo.

— Vi ne izgledate kot Anglež, — je odvrnil častnik. — Vi izgledate kot Marano.

— Gospod, jaz ne morem pomagati, če izgledam tako. Jaz sem londonski trgovec, po imenu Castell. To ime je dobro znano v Seville in po celi tej deželi, s katero sem v trgovskih stikih, kar lahko potrdi kralj sam. Ne dajte se varati od naše obleke, katero smo si natknili, da pobežemo iz Granade ter vas prosim, da nas spustite naprej v Seville.

— Senjor Castell, — je odvrnil častnik. — Jaz sem kapitan Arrano de Puebla in ker se niste hoteli ustaviti, ko smo vas pozvali ter ste ubili enega naših ljudi, boste morali v Seville, a ne z menoj, ne sami. Vi ste moji jetniki, a ne bojte se. Nobeno nasilje se ne bo pripetilo niti vam, niti gospodičini, a nastopiti boste morali pred kraljevim sodiščem ter boste tam povedali svojo povest, resnično ali lažljivo.

Razorožili so jih, posadili na konje in vsi skupaj so odjahali proti Seville.

— Končno, — je rekla Margareta Petru, — se nam ni treba več bati banditov.

— Da, — je odvrnil Peter z vdihom, — a jaz sem upal, da bo mo spali še danes zvečer na "Margareti", dočim bi se ona pomikala proti odprtemu morju, ne pa v španski ječi. Usoda je hotela, da sem ubil že drugega človeka radi tebe in cela stvar se bo pričela iznova. Najina sreča je slaba.

— Mislim, da bi bila lahko slabša in ne morem te karati radi tveganja dejanja, — je odgovorila Margareta, ki se je spomnila surovih rok mrtvega vojaka.

Tekom celega preostalega dolgega dne so jahali skozi palečo vročino, preko bogate, obdelane ravnine in proti Seville. Končno, proti večeru, so stopili skozi iztočno predmestje obširnega mesta in kakor hitro so prišli skozi masivna mestna vrata, so se potopili v ozke in vijugaste ulice.

— Kam gremo, kapitan Arrano? — je vprašal Castell.

— V ječo Svete Hermandad, kjer boste čakali na proces radi uboja enega njenih vojakov, — je odvrnil častnik.

— Potem vas prosim, da nas povedete čimprej tja, — je rekel Peter, ki je zrl na Margareto, tako izmučeno, da se je komaj vzdržala v sedlu.

— Tudi jaz, — je mrmral Castell, ki je zrl na mrka lica ljudi, ki so izvedeli, da so ubili španskega vojaka in v domnevi, da so to Marokanci so jih proklinjali kot neverne pse.

Ko so prišli preko nekega trga, je vzkliknil neki duhovnik iz drhali:

— Ubijte jih!

Ljudje so navahali na jetnike in vojaki so jih le s težavo zavarovali.

Ker se drhali ni posrečila nakana, je pričela obmetavati jetnike z nesnago vsake vrste in kmalu so bili njih beli plašči vsi zamazani. Nekdo je zadel s kamenom Margareto na roki. Zakričala je ter izpustila uzdo. To je bilo preveč za Petra, ki je izpodbodel konja ter smil dotičnega s tako silo v obraz, da se je zvalil po tleh. Castell je tedaj domneval da bodo vsi ubiti, a v njegovo presenečenje se je ljudska množica le smejala ter vzklikala:

— Dobro je zadel, Marokanec. — Ta nevernež ima močno pest.

Tudi častnik ni bil jezen, kajti ko je mož vstal, z nožem v roki, je potegnil svoj meč ter pobil moža še enkrat na tla s topim delom sablje. Petru pa je rekel:

— Ne mažite si rok s tako poulično svinjo, gospod.

Nato se je obrnil ter dal svojim ljudem povelje, naj naskočijo ljudsko množico pred njimi po razpršijo.

Prišli so skozi to drhal in po številnih stranskih cestah so končno prišli do velikega, mrkega poslopja. Velika vrata so se odprla in zopet zaprla za njimi. Na dvorišču so dobili ukaz, naj stopijo s konji, katere so odvedli, dočim se je častnik nato spustil v pogovor s poveljnikom ječe, možem odločnega, a neprijaznega obraza, ki je radovedno motril jetnike.

Približal se jim je ter vprašal, če lahko plačajo za dobre sobe, kajti drugače se morajo zadovoljiti z navadnimi celicami.

Castell je prikimal ter privlekel na dan pet zlatnikov, katere je dal kapitanu s prošnjo, naj jih razdeli med svoje vojake kot nagrado, da so jih tako uspešno ščitili po ulicah mesta. Rekel je tudi tako glasno, da ga je lahko vsakdo slišal, da je pripravljen plačati sorodnikom moža, katerega je Peter slučajno ubil, odškodnino. Vse to je napravilo na tovariše ubitega skrajno ugoden utis. Eden je celo rekel, da bo sporočil to njegovi vdovi ter se v imenu ostalih zahvalil za dar.

Nato so se poslovali od častnika, nakar so jih odvedli po različnih hodnikih jetnišnice v dve sobi, eno majhno, drugo pa priščno veliko, jim prinesli sveže vode, da se umijejo ter jim povedali, da bodo dobili tudi jedila.

Prišla je večerja, obstoječa iz mesa, jate in vina in z veseljem so jo sprejeli. Medtem ko so jedli je prišel poveljnik s pisarjem. Čakal je, dokler niso odvečerjali, nakar jih je pričel zaslišavati.

— Naša povest je dolga, — je rekel Castell, — a z vašim dovoljenjem vam jo hočem povedati. Prosim vas le, da dovolite moji hčerki Margareti, da gre spat kajti popolnoma je izmučena in če hočete, jo lahko jutri zaslišate.

(Dalje prihodnjik.)

Spomin na znanca.

Ivan Albreht.

To je bilo takrat, v onih mučnih dneh, ko smo trepetaje pričakovali dan na dan, kaj nam prinese naslednje jutro. Telesno in duševno izmučeni smo se bili sklopili v nekem prijaznem kotičku na Štajerskem. Bila je pisana mešanica: Nemci, Čehi, Lahi ter par Slovencev. Usoda nas je milostno rešila tistih krajev, kjer so pele svinčene ke, in nas potisnila v varno zdraviliško zatišje. Medtem ko je vrelo na vseh koncih in krajih, ko so pokali okoli in so se počasi, toda trdovratno rušile stare stavbe, smo mi čepeli tamkaj kakor bube. Čudno, enolično tamkaj je minevalo življenje v debatah in prerakanju.

Meni se zdi, da se zdravi ljudje pomenkujejo čisto drugače nego bolniki. Zdravi imajo v razgovoru vidno jedro, so jasni v izrazih in — Toda to ne spada sem. Med nami je pač bilo tako.

Poročnik N. je bil Nemec, zagrit, a ne hudoben.

"Nič ne pomaga", je zatrjeval, ko smo stali na balkonu in zrl po levi pokrajini, ki je v prazničen zelenju obhajala veliko noč — "nič ne pomaga; zvečer boš legel še Slovence, jutraj pa se prebudiš v nemški srajci".

Bil je tako zaverovan v nujno resničnost te preproste trditve, da menda niti ni opazil, kako jedko so me zadele njegove besede.

Najsi smo govorili o čemer že koli, smo na koncu vedno prešli na narodnost in na zemljevid Evrope po vojni. Poročnik N. je bil prečičen, da bo nemška zastava zmagovalno plapolala v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

"Ne vem", je dejal, "kako je to, da Slovani tega ne morete razumeti. Ali ne veste, da je rekel Krist: Še malo — in me boste zopet videli. Zdaj prihaja njegov čas, izvoljeni rod pa je danes — nemški".

Kar je bilo Italijanov, so molčali; edini Čeh, ki je bil med nami, se je smehljajal.

"Da, da, gospod poročnik! Samo to je smola, da Krista ljudje križajo, izvoljeni red pa mora potlej na vse strani sveta".

"Nič ne de", je zatrjeval poročnik, "mi vemo, kam gremo".

Tedaj se je oglašil mladi človek, enoletnik Egghart:

"Kdo ve? Kaj vemo? Jaz vem samo to, da mi bo kmalu treba iti v krtovo deželo".

"Ti si egoist", ga je zavračal poročnik.

"Vraga egoist", se je hudoval enoletnik. "Lahko je tobi, ki se pitaš s frazami. Nemška srajca, nemški cilji, nemško poslanstvo, nemški Krist, nemško to in nemško ono, narod pa gine in stavba Nemčije se majo v temeljih. Mišlite, da smo z ruskim polomom že rešni? Prav nič. Preje narobe. Ali ne čutiš, dragi moj, kako vse tli okrog nas?"

Egghart je bil silno izžet. Iz vseh njegovih ptez je odsevala bolesta utrujenost, v očeh pa je

blestelo nekaj stekleno srepega, nekaj ko sijaj — smrti.

"No, kaj pa poretoko k temu Slovencev", se je okrenil poročnik proti nam, ki smo molče poslušali razgovor.

"Mi bomo govorili, ko pride naš čas", se je oglašil nekdo med nami. Ostali smo molčali.

"In ti", je dejal meni, "kadar se prebudiš v nemški srajci?"

"Vam posodim mojo slovensko", sem odvrnil kolikor mogoče mirno.

Egghart se je zasmejal. Trudna porodnost mu je zaigrala v očeh.

"Dobro si mu vrtul, Ivan, Saj on niti ni Nemec. Ali ne slišiš, da izgovarja r, k, d in t kakor ti, da ne dela razločka med h in eh?"

Poročnik N. je zaškrilpal z zobmi.

"Egghart, vesel bodi, da si bolan, sieer —"

"O, saj sem", se je hudomušno zasmejal enoletnik. "Če mora nemstvo v Avstriji hoditi po takih bergljah —"

"Egghart, pomni, da si še vedno v uniformi", je divjal poročnik.

"A, kaj", se je smejal enoletnik, "uniforma sem, uniforma tja. Po vstajenju pride sestra Olga k meni, pa se popeljeva na pokopališče. Tam si poiščem prostor, da se skrijem pred sramoto, v kakršni danes tonemo Nemci".

Vsi smo čakali, kaj bo sedaj, poročnik pa je samo stisnil pesti in buljil predse.

"Kaj se pelješ z nama?" me je povabil Egghart. Prikimal sem, pa sva odšla v njegovo sobo.

"Veš, mi je pravil spotoma, 'saj meni ni prav nič več do vsega tega. Samo neumno se mi zdi, da ljudje, ki niso poklicani, govorijo toliko kakor tale N. In vrhu tega je on še rojen Slovencev!"

Mučno mi je bilo, ko mi je tujec kazal našo poturico.

"Vi ste sploh čudni, vi vsi", je dejal Egghart, kakor sam zase, "kakor oves ste. Bolj vas kdo da-

Deszter.

Napoleon je prvi bežal iz Rusije. Ob Njemenu vpraša Rus: "Ali so šli tukaj že kaksi francoski dezertjerji čez reko?" — "Ne še, Vi ste prvi."

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Pozneje smo se razšli. Predno je prišlo novo leto, sem izvedel, da Eggharta ni več med živimi. Danes mu izpolnujem poslednjo željo. Škoda, da je umrl on. Drugi žive, poturice — hušje od Turkov.

Kretanje parnikov - Shipping News

27. decembra: Olympic, Cherbourg, Volendam Boulogne, Rotterdam.

30. decembra: La Savole, Havre; Arabie, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja: Aquitania, Cherbourg; Suffern, Havre; New Amsterdam, Rotterdam; America, Bremen.

6. januarja: Columbus, Cherbourg in Bremen; Duilio, Genova.

7. januarja: Paris, Havre.

8. januarja: Deutschland, Boulogne in Hamburg.

10. januarja: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen.

14. januarja: France, Havre.

15. januarja: Mongolia, Hamburg.

17. januarja: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne, Rotterdam.

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.

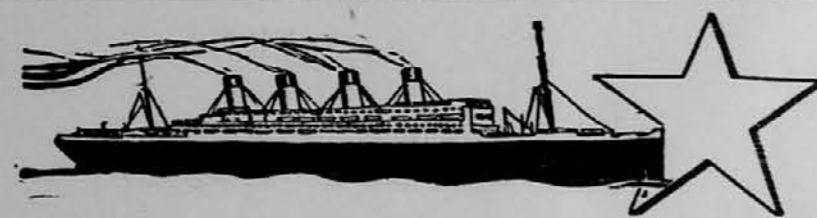
22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.

24. januarja: La Savole, Havre; Conte Verde, Genova.

28. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

JAKO ZNIŽANA VOŽNJA za tja in nazaj.

WHITE STAR LINE

RED STAR LINE

Iz New Yorka do
BEOGRADA
ZAGREBA
LJUBLJANE

in več
\$198.50
\$198.00
\$198.00

Tretji razred. s parnikom.

Davek \$5.00 posebej.

Odločite se obiskati staro domovino in svoje prijatelje.
VPRAŠAJTE POOBlašČENE AGENTE
ali WHITE STAR LINE in RED STAR LINE
No. 1 Broadway : : : New York

Ameriške ladje

Poizvedite vse prednosti o potovanju na U. S. vladnih parnikih. Imajo čiste, udobne kabine iz 2, 4 ali 6 oseb, izborna in raznolika hrana, udobna postrežba, veliki krov, godbeni koncerti ter vsakovrstne udobnosti in pripravnosti.

Dogovorite se za dobavo svojcev v Ameriko na U. S. vladnih parnikih United States Lines. Vprašajte pri lokalnem potniškem agentu ali pri

UNITED STATES LINES
45 Broadway, New York City
Managing Operators for
UNITED STATES SHIPPING BOARD

Cosulich Line

Znižane cene.
DO TRSTA—REKE—DUBROVNIKA
Tretji razred tja \$95. Tja in nazaj \$162.
Drugi razred \$135. Tja in nazaj \$253.
EDINA ČRTA DO JUGOSLAVIJE.
Presidente Wilson 3. feb.; 2